

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce:	Psychosociální faktory ovlivňující podobu volného času současné středoškolské mládeže
Autor práce:	Tomáš Bach
Obor studia:	Pedagogika volného času
Posudek vypracoval:	Alois Kříšťan
Datum:	květen 2018

Zvolené téma práce zapadá do profilu studovaného oboru. Autor v úvodu práce formuluje cíl – „cílem je představit problematiku volného času středoškolské mládeže v psychosociálním kontextu“. Takto formulovaný cíl je pro mě dosti obecný, navíc není jasné, komu chce autor problematiku „představit“. Od cílové skupiny a jejího odůvodnění předpokládaného „předvedení“ by se potom odvíjel asi „žánr“ práce a hloubka rozpracování jednotlivých částí. Další cíl, který uvádí autor v souvislosti s empirickým výzkumem je „zjistit, jaké psychosociální faktory nejvíce ovlivňují podobu volného času současné středoškolské mládeže“. Současně uvádí, že to chce zjistit kvalitativním výzkumem. Nejsem sociolog, ale z toho co jsem se o věci musel učit mám zato, že kvalitativním výzkumem (polostrukturnovanými rozhovory s několika vybranými respondenty) je nemožné (!) zjistit jaké faktory NEJVÍCE ovlivňují cokoliv u současné středoškolské mládeže. Zjistím pouze jaké faktory se mezi mládeží mohou vyskytovat, případně v jaké míře právě u daného vzorku – ale jak zjistím, že je to opravdu NEJVÍCE u „současné středoškolské mládeže“? Autor dále uvádí, že cílem není „vytvořit ... výčet nebo rozbor všech možných ... faktorů“, ale chce vytvořit „komplexní ... pohled, objasnit vliv nejčastějších nebo nejvýznamnějších... faktorů“. Sám se domnívám, že pokud chci stanovit, co je nejčastější, či nejvýznamnější, pak napřed musím uvažovat všechny vzorky, a tedy nezbude než začít s jejich výčtem.

Autor dělí práci na dvě části, teoretickou a empirickou. V teoretické části autor napřed pojednává téma volný čas, poté téma mládež. Autor tato témata pojednává velmi zevrubně na základě relevantní literatury, je otázkou, zda je vzhledem k cíli práce uvádět všechna fakta týkající se pojmu mládež, nicméně podkapitola 2.3 vztahuje nakonec téma „mládež“ k cíli předkládané práce.

Zajímavá je třetí kapitola – „psychosociální faktory ovlivňující podobu volného času“. Pokud dobře textu rozumím, autor vybral či označil 4 skutečnosti z psychologické oblasti a 6 z oblasti sociální, které označuje za ony „faktory“ a poctivě je v jednotlivých podkapitolách rozpracovává. Jedná se o osobnost, emoce, motivace, adaptaci na náročné situace; socializaci, rodinu, školu, vrstevníky, média, společnost. Zajímalo by mě, jak k uvedenému výběru došel; pokud chce hledat faktory, které nejvíce ovlivňují – bylo by dobré argumentovat, proč se domnívá, že jsou to právě tyto... námátkou mě napadá, že u někoho to může být významná autorita v životě mladého člověka – třeba pionýrský vedoucí (vedoucí kapely, sborovního oddílu, místní farář...), což nepostihuje žádný z autorem formulovaných faktorů.

Empirickou část tvoří kvalitativní výzkum, hlavní výzkumnou otázku autor formuluje – jak již uvedl v úvodu „jaké ... faktory nejvíce ovlivňují... Opakuji svou námitku, že kvalitativním výzkumem může zjistit, co nejvíce ovlivňuje jeho respondenty ale nikoliv současnou středoškolskou mládež jak mylně formuluje v otázce. U výběru respondentů by mě zajímalo, proč se autor snažil svůj vzorek konstruovat vyrovnaně

Teologická
fakulta
Faculty
of Theology

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

dle různých kritérií – pokud chce zjistit četnost („nejvíce“) – nebylo by lepší volit jejich poměrné zastoupení – tak jak jsou zastoupeny ve společnosti?

Empirická část je patrně zpracována poctivě a důkladně, po interpretaci dat následuje kapitola diskuse, kde autor konfrontuje výsledky výzkumu s poznatky formulovanými v teoretické části.

Práce je psána čtivě, pečlivě, je z ní patrné autorovo samostatné myšlení a jeho zájem, o dané téma. Jeho výzkum je – alespoň pro mě – zajímavý.

K formální stránce nemám připomínek, kromě maličností např. nejednotné jednorázové uvedení křestního jména v seznamu literatury (s.101), nedodržení abecedního pořadí v seznamu elektronických zdrojů (s. 102)

Práci doporučuji jednoznačně k obhajobě s návrhem hodnocení velmi dobře (případně výborně).

Praha, květen 2018,

Alois Křišťan